

Mgr Paulina Biczowska

Mgr Elżbieta Tymińska

Gdańsk – GUMed

REORGANIZACJA BAZY BIBLIOGRAFIA GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO JAKO SKUTEK WSPÓŁPRACY Z PBN-EM¹

Abstract

The purpose of this article is to describe the changes made to the MUG's Bibliography database as a consequence of adjusting the database to the requirements of the regulation of the Ministry of Science and Higher Education of 29.06.2015. This regulation imposed an obligation to report the publication of university employees in the system of Polish Scholarly Bibliography (PBN). Modifications included changes in the policy of creating the database, its structure and scope of data collected.

Streszczenie

Celem artykułu jest opisanie zmian wprowadzonych w Bazie Bibliografia GUMed w konsekwencji dostosowania bazy do wymogów rozporządzenia MNiSW z dnia 29.06.2015 r., nakładającego obowiązek sprawozdawania publikacji pracowników uczelni w systemie PBN. Modyfikacje dotyczyły zmiany filozofii prowadzenia bazy, jej struktury oraz zakresu gromadzonych danych.

Wstęp

Polska Bibliografia Naukowa (PBN) jest elementem Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on², organizowanego od roku 2013 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którego podstawowym celem jest gromadzenie i szerokie

¹ Stan na czerwiec 2016 r.

² Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Dz.U. 2010 nr 96, poz. 615, art. 4c.

udostępnianie informacji o publikacjach polskich jednostek naukowych i afiliowanych do niej naukowców. Operatorem PBN, należącego do MNiSW, od kwietnia 2016 r. jest Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (OPI).³

W założeniach twórców POL-on – System Informacji o Nauce oraz jeden z systemów z nim powiązanych – Polska Bibliografia Naukowa mają usprawnić proces zarządzania nauką poprzez dostęp do aktualnych informacji o efektach działalności jednostek naukowych, w tym informacji o publikacjach, monografiach, patentach, projektach badawczych etc. Polska Bibliografia Naukowa, składająca się z dostępnej publicznie części repozytoryjnej (PBN-R) oraz dostępnego jedynie dla osób upoważnionych, uruchomionego w sierpniu 2015 r. Modułu Sprawozdawczego (PBN-S), ma służyć do gromadzenia tych informacji.

Ustawa z 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki i jej nowelizacja z 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw zobowiązała jednostki naukowe do wprowadzenia danych o publikacjach w czasopiśmie naukowych oraz monografiach naukowych i rozdziałach w monografiach naukowych autorstwa pracowników jednostki naukowej do PBN w obligatoryjnym terminie do 25 sierpnia 2015 roku⁴.

System PBN w momencie wejścia w życie okazał się bazą „w budowie”, niegotową na przyjmowanie eksportu danych z uczelnianych baz bibliograficznych. Środowisko naukowe, na którym ciążył obowiązek złożenia sprawozdań do PBN, zaniepokojone tą sytuacją wyraziło swoją krytyczną opinię i negatywne uwagi dotyczące problemów związanych z realizacją obowiązku przekazywania danych o publikacjach naukowych do PBN za pośrednictwem Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych (KDBAUM), Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) oraz Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM). Niestety, zostały one tylko w nieznacznym stopniu uwzględnione przez operatora systemu PBN. Błędne założenia merytoryczne i problemy techniczne PBN były główną przyczyną licznych kłopotów, z którymi musieli się zmierzyć instytucjonalni importerzy danych.

Rozporządzenie wykonawcze do ustawy podające zakres wymaganych danych ukazało się 4 lipca 2015 r. (Rozp. z 29.06.2015), ale dopiero 7 sierpnia udostępnił Moduł Sprawozdawczy, tzw. PBN-S, do którego należało wprowadzać dane o publikacjach, pozostawiając PBN systemem repozytoryjnym. Komunikat MNiSW z 10 lipca 2015 r. określił 30 października 2015 r. jako obligatoryjny termin wprowadzenia informacji o publikacjach od 2013 r. Kolejna zmiana dotycząca częstotliwości składa-

³ PBN [online]. [dostęp: 20 VI 2016]. Dostępny w World Wide Web: <http://pbn-pomoc.opi.org.pl/pl/index.php?option=com_content&view=article&id=30&Itemid=153&lang=pl>

⁴ Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2015 poz. 249, art. 9.

nia sprawozdań – z kwartalnej na półroczną – została wprowadzona Rozporządzeniem MNiSW z dnia 26 lutego 2016 r.

Koordinację prac utrudniał fakt, że w okresie od wejścia w życie Rozporządzenia (z 11 lutego 2013 r.) do dnia zamknięcia niniejszego tekstu (czerwiec 2016 r.) system zmieniał operatora trzykrotnie. Do kwietnia 2015 roku było nim Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM), następnie przez rok, do kwietnia 2016 roku spółka Index Copernicus International (ICI), a od kwietnia 2016 r. jest nim Ośrodek Przetwarzania Informacji – Polski Instytut Badawczy. 25 maja 2016 r. obecny operator wprowadził nową aplikację do wprowadzania danych. Ciągłe zmiany, zarówno merytoryczne, jak i dotyczące kolejnych terminów złożenia sprawozdania, wymuszały podejmowanie przez osoby odpowiedzialne za proces sprawozdania publikacji strategicznych decyzji w krótkim czasie⁵.

Moduł Sprawozdawczy, uruchomiony w sierpniu 2015 r. jest jedynym oficjalnym miejscem wprowadzania danych, które zostaną uwzględnione w kategoryzacji jednostek w 2017 r.⁶, dlatego nie dziwi fakt, iż wszystkie problemy związane z eksportem budziły i budzą wielkie emocje.

Wejście w życie Rozporządzenia MNiSW z dnia 29 czerwca 2015 roku w Sprawie Systemu Informacji o Nauce, nakładającego na jednostki naukowe obowiązek składania w systemie PBN sprawozdań z publikacji pracowników z lat 2013-2016, wymusiło wprowadzenie licznych zmian w prowadzonej przez Bibliotekę Główną Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego bazie Bibliografia GUMed. Baza ta tworzona jest w programie Expertus firmy Splendor od 1995 roku i wówczas – w połowie lat 90. – określone zostały zasady indeksowania w niej publikacji. Jako podstawową przyjęto zasadę wprowadzania do bazy informacji jedynie o pracach pracowników z okresu ich zatrudnienia na uczelni. (Zasada ta obowiązuje do chwili obecnej). W kolejnych latach wprowadzono do bazy konieczne modyfikacje, lecz nigdy nie działało się to w sposób rewolucyjny. Baza przez cały okres funkcjonowania dobrze sprawdzała się jako źródło informacji o dorobku publikacyjnym pracowników i doktorantów oraz jako narzędzie do analiz statystycznych i rankingów tworzonych na potrzeby uczelni. Dlatego też w momencie przygotowywania danych do eksportu do PBN-S toczyły się burzliwe dyskusje, czy uznać, w imię sprawnego przekazywania danych, konieczność zmiany filozofii prowadzenia bazy, czy prowadzić ją w sposób dotychczasowy i wymagane poprawki wprowadzać bezpośrednio w PBN-S. Najważniejszym argumentem przeciw zmianie

⁵ Kwestiom związanym z Polską Bibliografią Naukową i eksportem danych poświęcony jest „Biuletyn EBIB” [on-line] 2016, nr 3, System Informacji o Nauce POL-on [online]. [dostęp: 20 VI 2016]. Dostępny w World Wide Web: <<http://open.ebib.pl/ois/index.php/ebib/issue/view/120>>

⁶ Informacje za [online]. [dostęp: 20 VI 2016]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&review-article&id=1252&Itemid=36&lang=pl>

sposobu prowadzenia bazy była konieczność modyfikacja budowy opisów publikacji, a w konsekwencji ich niejednorodność wynikająca z okresu sporządzania. Ostatecznie podjęto decyzję o zmianie filozofii prowadzenia bazy. Wynikało to z trzech powodów. Po pierwsze, z przyjęcia zasady, że modyfikacje powinny być wprowadzane w bazie źródłowej, a taką w stosunku do PBN-S jest baza Bibliografia GUMed. Po drugie, z faktu niedopracowania systemu PBN, ponieważ w momencie podejmowania decyzji aktualne było rozwiązanie, zgodnie z którym zmodyfikowany rekord ponownie wprowadzony do Modułu Sprawozdawczego nie zostanie scalony z tym, który już w nim jest, tylko zostanie nadpisany, co spowoduje utratę wcześniej naniesionych zmian. Po trzecie, uznano, że powinna istnieć możliwość ponownego eksportu wszystkich rekordów do PBN-S z możliwie najmniejszą liczbą poprawek koniecznych do wprowadzenia w Module Sprawozdawczym.

Określony w Rozporządzeniu z 29 czerwca 2015 roku zakres wymaganych danych wymusił konieczność uwzględnienia w bazie Bibliografia GUMed. Oznaczało to uzupełnienie bazy o dane dotychczas niegromadzone, takie jak informacje o afiliowaniu prac do uczelni przez osoby na niej niezatrudnione, pełne brzmienie imion wszystkich autorów publikacji afiliujących się do uczelni oraz informacje o otwartym dostępie do publikacji, tzw. Open Access. Konieczne okazało się również wprowadzenie do bazy innych danych dotychczas nienotowanych, takich jak objętość wydawnicza monografii naukowych i rozdziałów w monografiach czy cechy publikacji wyszczególnione w bazie PBN. Niezbędne okazało się również uwzględnienie informacji do tej pory dla nas nieistotnych, jak fakt, że publikacje uczestników studiów doktoranckich, traktowane dotychczas tak samo jak publikacje pracowników, są publikacjami osób afiliowanych do uczelni, ale na niej niezatrudnionych.

Zmiany wprowadzone w bazie Bibliografia GUMed dotyczyły tylko opisów publikacji eksportowanych do PBN-S. Były to opisy publikacji z lat 2013-2015, będących pracami pełnotekstowymi, którym przypisano punkty zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym, oraz opisy habilitacji będących osobnymi rozprawami. Modyfikacje wprowadzano w kilku etapach. W etapie wstępnym, wiosną 2015 roku, zanim jeszcze udostępniony został Moduł Sprawozdawczy – zaimportowano do bazy numery kadrowe i numery ID PBN pracowników uczelni (ok. 1200 nazwisk), mające umożliwić połączenie autorów publikacji z listami pracowników dostępnymi w systemie POL-on. Pierwszy etap wprowadzania głównych zmian, najbardziej intensywny, przypadł na okres wrzesień – październik 2015 roku, kiedy to do 30 października należało ukończyć pierwszy eksport danych. Drugi etap implementowania modyfikacji w bazie nastąpił kilka miesięcy później, na początku 2016 roku.

W pierwszym eksporcie, ukończonym 30 października 2015 roku, przekazano do Modułu Sprawozdawczego opisy punktowanych publikacji pełnotekstowych za lata

2013-2015. Były to opisy artykułów w czasopismach (bez opisów artykułów w suplementach i numerach specjalnych), rozdziałów w monografiach naukowych i monografiach naukowych (zarówno autorskich, jak i pod redakcją) oraz rozpraw habilitacyjnych będących osobnymi publikacjami, spełniającymi wymóg objętości 6 arkuszy wydawniczych. Sprawozdania z wykazami prac przekazano oddzielnie dla trzech wydziałów GUMed: Wydziału Lekarskiego, Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej oraz Wydziałem Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. Łącznie wyeksportowano 2993 rekordy, a zmodyfikowano ok. 2700 rekordów. Różnica w liczbie rekordów wynika z faktu, że autorzy części publikacji afiliowali się do więcej niż jednego wydziału, więc prace te były sprawozdawane kilkakrotnie. Nie wszystkie wyeksportowane w pierwszym etapie rekordy zawierały komplet wymaganych informacji – w części z nich brakowało DOI czasopism, cech publikacji PBN oraz informacji o otwartym dostępie. (W związku z tym zamierza się ponownie wyeksportować wszystkie publikacje z lat 2013-2015, aby w PBN-S znajdowały się kompletne ich opisy, zawierające wszystkie obligatoryjne i zaktualizowane dane).

Pierwszy eksport danych do PBN-S był obciążony koniecznością czasochłonnego wprowadzenia dużej liczby zmian bezpośrednio już w rekordach zaimportowanych do PBN-S. Zmiany te obejmowały:

1. wprowadzenie pełnego brzmienia imion osób spoza GUMed afiliujących się do uczelni (imiona te były również równolegle uzupełniane w bazie Bibliografia GUMed);
2. usunięcie oznaczenia informacji o zatrudnieniu przy autorach będących tylko uczestnikami studiów doktoranckich, a niezatrudnionych na uczelni;
3. usunięcie oznaczenia afiliacji pracownikom zatrudnionym, ale nieafiliującym danej pracy do uczelni (w bazie afiliację oznacza się na poziomie pracy, a nie autora);
4. usunięcie autorów wymienionych w grupie badawczej.

W drugim sprawozdaniu, przeprowadzonym w dniach 28-31 stycznia 2016 r., wyeksportowano 252 opisy publikacji pełnotekstowych punktowanych, tj. uzupełnione o wszystkie wymagane informacje. Były to rekordy wprowadzone do bazy Bibliografia GUMed w okresie od 1 listopada 2015 roku do 31 stycznia 2016 roku oraz rekordy nie ujęte w pierwszym sprawozdaniu. Dzięki wprowadzonym w bazie – od września 2015 roku do stycznia 2016 roku – modyfikacjom liczba poprawek koniecznych do wprowadzenia bezpośrednio w PBN-S okazała się niewielka. Obejmowała ona jedynie usunięcie oznaczenia afiliacji pracownikom zatrudnionym, ale nieafiliującym danej pracy do uczelni oraz usunięcie autorów wymienianych w grupach roboczych.

W dalszej części artykułu zostaną przedstawione zasady dotychczas obowiązujące w bazie Bibliografia GUMed przy rejestracji dorobku publikacyjnego oraz wprowa-

dziane zmiany wywołane koniecznością składania sprawozdań do PBN-S. Modyfikacje wprowadzone do bazy miały charakter strukturalny, strukturalno-formalny oraz formalny. Modyfikacje o charakterze strukturalnym wynikały z konieczności podania w PBN-S informacji o zatrudnieniu i afiliacji wszystkich autorów pracy⁷. Modyfikacje o charakterze strukturalno-formalnym i formalnym wynikały przede wszystkim z konieczności uwzględnienia w opisach publikacji nowego zakresu danych.

l.p.	Dotychczas obowiązująca zasada	Zmiana	Charakter zmiany
1.	Rejestracja publikacji doktorantów niezatrudnionych na uczelni i pracowników w tej samej jednostce.	Stworzenie 140 jednostek organizacyjnych dla doktorantów niezatrudnionych na uczelni	zmiana strukturalna
2.	Niewyodrębnianie w bazie prac osób niezatrudnionych na uczelni, a do niej się afiliujących.	Wprowadzenie 6 nowych jednostek organizacyjnych dla osób niezatrudnionych oraz byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych afiliujących się do uczelni	zmiana strukturalna
3.	Wyraźne rozróżnienie formy zapisu imion i nazwisk osób zatrudnionych i niezatrudnionych na uczelni	Zmiana zapisu imienia osób niezatrudnionych na uczelni	zmiana formalna
4.	Jedna charakterystyka publikacji: charakterystyka formalna	Dodanie dwóch charakterystyk publikacji – charakterystyka merytoryczna oraz cecha publikacji PBN	zmiana formalno-strukturalna
5.	Brak informacji o otwartym dostępie do publikacji	Uzupełnienie informacji o otwartym dostępie do publikacji	zmiana formalno-strukturalna
6.	Brak adresu URL	Uzupełnienie adresu URL	zmiana formalno-strukturalna

Tab. 1 Najważniejsze zmiany wprowadzone w bazie Bibliografia GUMed.

⁷ Na temat zmian w indeksach autorskich w bazie Bibliografia GUMed wynikających ze stworzenia nowych jednostek organizacyjnych, do których przypisano prace określonych grup autorów afiliujących się do uczelni, ale na niej niezatrudnionych zob. Bartłomiej Siek: Polska Bibliografia Naukowa a modyfikacje indeksu autorskiego bazy Bibliografia GUMed, *Biul. EBIB* [on-line] 2016 nr 3, System Informacji o Nauce POL-on [online]. [dostęp: 20.06.2016]. Dostępny w World Wide Web: <<http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/437/595>>

Zasada I: Rejestracja publikacji pracowników i doktorantów. Publikacje doktorantów niezatrudnionych na uczelni i publikacje pracowników są rejestrowane w tej samej jednostce.

Naczelnym kryterium wprowadzenia informacji o publikacji do bazy Bibliografią GUMed jest fakt zatrudnienia jej autora na uczelni. Decyzją prorektora ds. nauki od 2005 roku do bazy wprowadzane są – na takich samych zasadach jak publikacje pracowników uniwersytetu – prace uczestników studiów doktoranckich, którzy najczęściej nie są pracownikami uczelni (w latach 2013-2015 jedynie 16% uczestników studiów doktoranckich było zatrudnionych na uczelni). Do momentu powstania konieczności eksportu danych do PBN-S publikacje pracowników i doktorantów były w bazie przypisywane do tej samej jednostki organizacyjnej.

Zmiana: Stworzenie 140 jednostek organizacyjnych dla doktorantów niezatrudnionych na uczelni

Wynikający z Rozporządzenia z 29 czerwca 2015 roku wymóg podania w PBN-S informacji o fakcie zatrudnienia w jednostce autorów publikacji wymusił wydzielenie w bazie Bibliografia GUMed dorobku publikacyjnego doktorantów niezatrudnionych na uczelni. W tym celu dla wszystkich katedr, klinik i zakładów funkcjonujących w latach 2013–2015 stworzono odpowiednie jednostki i przypisano im wszystkie publikacje uczestników studiów doktoranckich (o ile nie byli oni jednocześnie zatrudnieni na uczelni). Taka modyfikacja indeksu jednostek umożliwiła pozostawienie w PBN-S – po eksporcie rekordów – przy nazwiskach niezatrudnionych doktorantów pustego pola oznaczającego zatrudnienie na uczelni (il. 1). Jednostki doktoranckie zostały nazwane tak samo jak jednostki pracowników nazwą z dookreśleniem „doktoranci” (il. 2) oraz oznaczone takim samym kodem cyfrowym z dodatkiem litery „D” (il. 3).

Autorzy *

	Imię	Nazwisko	Affiliuje do jednostki	Zatrudniony w jednostce	
1	MARTA	MALEK	☒	☐	Usuń
2	J.	Gieł	☐	☐	Usuń
3	KRZYSZTOF	REBALA	☒	☒	Usuń
4	ANNA	KOWALCZYK	☒	☒	Usuń
5	MICHAŁ	SOBJANEK	☒	☒	Usuń
6	ROMAN	HOWICKI	☒	☒	Usuń
7	KATARZYNA	RÜCKEMANN-DZIURDZIŃS	☒	☒	Usuń
8	MALGORZATA	SOKOŁOWSKA-WOJDYŁO	☒	☒	Usuń

Liczba pozostałych autorów

II. 1. Brak informacji o zatrudnieniu przy nazwisku doktoranta („Marta Malek”) w rekordzie wyeksportowanym do PBN-S.

Lista terminów:

Szukaj zaznaczonych

- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA CHIRURGICZNEGO](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA CHIRURGICZNEGO - DOKTORANCI](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA NEUROLOGICZNO-PSYCHIATRYCZNEGO](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA NEUROLOGICZNO-PSYCHIATRYCZNEGO - DOKTORANCI](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA OGÓLNEGO](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA OGÓLNEGO - DOKTORANCI](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNEGO](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNEGO - DOKTORANCI](#)
- [ZAKŁAD PIEŁĘGNIARSTWA SPOŁECZNEGO I PROMOCJI ZDROWIA](#)
- [ZAKŁAD PODSTAW ŻYWIENIA CZŁOWIEKA](#)
- [ZAKŁAD PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ](#)

II. 2. Nazwy jednostek organizacyjnych pracowników i doktorantów
(baza Bibliografia GUMed).

Lista terminów:

Szukaj zaznaczonych

- [197 WNZ](#)
- [197D WNZ](#)
- [198 WNZ](#)
- [198D WNZ](#)
- [199 WNZ](#)
- [199D WNZ](#)
- [200 WNZ](#)
- [201 WNZ](#)
- [201D WNZ](#)
- [202 JM](#)
- [203 JM](#)

II. 3. Kody jednostek organizacyjnych pracowników i doktorantów
(Baza Bibliografia GUMed).

Wprowadzenie osobnych jednostek – począwszy od 2013 r. – dla uczestników studiów doktoranckich ułatwiło wydzielenie ich dorobku publikacyjnego w celu eksportu do PBN-S⁸. Wprowadzenie jednostek doktoranckich spowodowało także znaczne po-

⁸ Negatywnym aspektem tej modyfikacji jest skomplikowany proces generowania dorobku tych autorów, którzy byli doktorantami na przełomie lat 2012 i 2013. Obecnie prace ich przypisane są bowiem do dwóch jednostek: do jednostki pracowników prace opublikowane do 2012 roku włącznie, a do jednostki doktorantów prace opublikowane od 2013 roku.

większenie indeksu jednostek i, co za tym idzie, uciążliwe jego przeglądanie i wybieranie poszukiwanej jednostki.

Zasada II: Niewyodrębnianie w bazie prac osób niezatrudnionych na uczelni, a do niej się afiliujących.

Do momentu eksportu publikacji do PBN-S autorzy niezatrudnieni na uczelni i niebędący uczestnikami studiów doktoranckich, np. studenci, rezydenci, pracownicy szpitala klinicznego etc., afiliujący się do uczelni, nie byli wyodrębniani w bazie Bibliografia GUMed, a prace ich współautorstwa były rejestrowane tylko z racji obecności wśród autorów pracowników uczelni.

Zmiana: Wprowadzenie 6 nowych jednostek organizacyjnych dla osób niezatrudnionych oraz byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych afiliujących się do uczelni

Wynikający z Rozporządzenia z 29 czerwca 2015 roku wymóg podawania w sprawozdaniach informacji o wszystkich autorach afiliujących się do uczelni, także tych niezatrudnionych, spowodował konieczność wydzielenia w bazie Bibliografia GUMed dorobku publikacyjnego osób niezatrudnionych afiliujących się do uczelni. W związku z tym wprowadzono 6 nowych jednostek organizacyjnych, po dwie jednostki dla każdego z trzech wydziałów, dla osób obcych afiliujących się do uczelni (np. studentów, rezydentów, pracowników szpitali) oraz dla byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych. Do tej pory funkcjonowała tylko jedna jednostka nieprzypisana do żadnego wydziału, w dorobku której rejestrowano prace byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych. Obecnie przypisywane są do niej prace byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych nieafiliowane na uczelnię.

Wprowadzenie nowych jednostek zostało spowodowane także faktem, że podczas pierwszego transferu danych okazało się niemożliwe przekazanie masowym eksportem do PBN-S prac, w których jedynym autorem z danego wydziału była osoba niezatrudniona, a do niego się afiliująca. Pomimo wprowadzenia jednostek „obcy afiliujący się” nie są przekazywane prace, w których jedynym autorem jest osoba spoza uczelni afiliująca się do niej, ponieważ tego typu prace zgodnie z naczelną zasadą bazy nie są w bazie rejestrowane (wyjątek stanowią prace byłych i emerytowanych samodzielnych pracowników naukowych).

Przyjęte na potrzeby sprawozdawczości ww. rozwiązanie sprawdziło się w praktyce kolejnych eksportów danych z bazy, Bibliografia GUMed. Przy wykorzystaniu bazy dla innych celów rozwiązanie to powoduje jednak każdorazowo konieczność weryfikacji, czy wszystkie publikacje danego wydziału (jako jednostki) są publikacjami tylko jej pracowników, czy są też wśród nich publikacje osób niezatrudnionych, a afiliujących się do wydziału. Wcześniej nie było takiej konieczności. Ilustracja 4 przedstawia opis

pracy pojawiającej się w sprawozdaniu Wydziału Farmaceutycznego (WF) z uwagi na afiliację autora, a nienależącej do dorobku tej jednostki, ponieważ afiliujący się do niej autor nie jest pracownikiem wydziału.

Treść rekordu

Numer kontrolny: 0000083431
Rok publikacji: 2015
Autorzy: Damian [(obcy)] Świeczkowski (999. 000 WF)
EWA BANDURSKA (220. 220 WNZ) [P04768];
P. Merks
E. Blicharska
J. Krysiński

burnout
social pharmacy
professional quality of life
pharmacoeconomics
Kwartył: B1;
Uwagi własne: OA nie;
Charakterystyki: ARP; ORG;
Afilowana;
MNI SW=8.000;

Recenzowana;
Na liście LF
Język: POL
Cechy PBN: original-article=Oryginalny artykuł naukowy; peer-reviewed=Publikacja recenzowana;
[Sort:2015Badanie jakości życia farmaceutów i ryzyka wypalenia zawodowego jako istotny

Podgląd (Wordpad) Popraw <-----> -----> Zakończ

Il. 4. Opis publikacji, której autor afiliujący się na Wydział Farmaceutyczny (WF) nie jest jego pracownikiem.

Zasada III: Wyraźne rozróżnienie formy zapisu imion i nazwisk osób zatrudnionych i niezatrudnionych na uczelni

W założeniach bazy Bibliografia GUMed przyjęto zasadę, że we wszystkich typach publikacji, tak w formacie wprowadzania publikacji, indeksie autorskim „wewnętrzny”, jak i w opisie widocznym od strony użytkownika, obowiązuje zapis imienia i nazwiska pracownika lub doktoranta w formacie: pełne imię i nazwisko wielkimi literami, np. „ROMAN NOWICKI” – pracownik; „MARTA MAŁEK” – doktorantka. Jeśli w publikacji występował tylko inicjał imienia pracownika lub doktoranta, był on rozwijany w nawiasie kwadratowym, np. „R[OMAN] NOWICKI”. Natomiast dla imion i nazwisk współautorów spoza uczelni obowiązywał zapis w formacie: inicjał imienia i nazwisko małymi literami, np. „J. Gleń”, niezależnie od tego, czy w publikacji było podane pełne imię czy tylko jego inicjał (il. 5 i 6).

Zaletą takiego zapisu było wyraźne rozróżnienie – zarówno w indeksach, jak i opisach prac – osób zatrudnionych i niezatrudnionych na uczelni oraz niełączenie się ich w indeksach autorskich. Rozróżnienie to było i jest istotne m.in. ze względu na konieczność oddzielenia dorobku publikacyjnego autorów z okresu ich zatrudnienia i niezatrudnienia na uczelni.

Nr opisu: 000082202
Tytuł oryginalny: It-31 does not correlate to pruritus related to early stage cutaneous T-cell lymphomas but is involved in pathogenesis of the disease
Autorzy: MARTA MALEK, J. Gleń, KRZYSZTOF REBAŁA, ANNA KOWALCZYK, MICHAŁ SOBJANEK, ROMAN NOWICKI, KATARZYNA RUCKEMANN-DZIURDZIŃSKA, MAŁGORZATA SOKOŁOWSKA-WOJDYŁO.
Źródło: *Acta Derm. Venereol.* 2015; vol. 95, nr 3, s. 283-288, bibliogr. 56 poz., streszcz. ang.
ISSN: 0001-5555
Charakt. formalna: ARZ
Charakt. merytoryczna: ORG
Język publikacji: ENG
Afiliacja: GUMed
Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 3.638
Punkcja ministerstwa: 40.000

II. 5. Opis widoczny od strony użytkownika – pracownicy i doktoranci zapisani w formacie pełne imię i nazwisko wielkimi literami, a osoby niezatrudnione w formacie inicjał imienia i nazwisko małymi literami.

Lp.	Imię i nazwisko	Inicjał imienia i nazwisko
01	MALEK	MARTA
02	Gleń	J.
03	REBAŁA	KRZYSZTOF
04	KOWALCZYK	ANNA
05	SOBJANEK	MICHAŁ
06	NOWICKI	ROMAN
07	RUCKEMANN-DZIURDZIŃSKA	KATARZYNA
08	SOKOŁOWSKA-WOJDYŁO	MAŁGORZATA
09		

Formularz dodania/edycji autora:

Lp.:

Imiona:

Nazwisko:

Dopow.:

Jed.: ? Afiliacja

Odpow.:

Aktualizacja jednostki w ind. autorów

BAZA - Autorzy

Navigation:

II. 6. Formatka wprowadzania opisu publikacji – pracownicy i doktoranci zapisani w formacie pełne imię i nazwisko wielkimi literami, a osoby niezatrudnione w formacie inicjał imienia i nazwisko małymi literami.

Zmiana: Zapis pełnego brzmienia imienia osoby niezatrudnionej na uczelni

Obecnie w bazie Bibliografia GUMed we wszystkich typach publikacji od 2015 rok wpisywane są w pełnym brzmieniu imiona (jeśli są podane w publikacji) wszystkich autorów, niezależnie od tego, czy są oni pracownikami uczelni (bądź doktorantami), czy nie. W opisach prac z lat 2013–2014 sprawozdanych do PBN-S zostały uzupełnione tylko imiona osób afiliujących się do uczelni.

W celu uniemożliwienia połączenia się w indeksie autorskim danych osób o tym samym imieniu i nazwisku, będących pracownikami i niebędących pracownikami uczelni, wprowadzono przy imionach autorów spoza GUMed dopisek „obcy”. (Dopisek ten jest widoczny w indeksie, ale nie w opisie publikacji). Konsekwencją powyższej zmiany jest występowanie w bazie różnej formy zapisu imion i nazwisk tych samych autorów, w różnych latach, co przedstawiają ilustracja 7.

Nr opisu: 0000086084

Tytuł oryginalny: Cardiac CT and echocardiographic evaluation of peri-device flow after percutaneous left atrial appendage closure using the AMPLATZER cardiac plug device

Autorzy: MIŁOSZ JAGUSZEWSKI, Costantina Manes, Gilbert Puippe, Sacha Salzberg, Maja Müller, Volkmar Falk, Thomas Luscher, Andreas Luft, Hatem Alkadhi, Ulf Landmesser.

Źródło: *Catheter Cardiovasc. Interv.* 2015; vol. 85, nr 2, s. 306-312, bibliogr. 21 poz., streszcz. ang.

ISSN: 1522-1946

Charakt. formalna: ARZ

Charakt. merytoryczna: ORG

Język publikacji: ENG

Afilacja GUMed

Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej

Nr opisu: 0000073757

Tytuł oryginalny: Ventricular rupture in Takotsubo cardiomyopathy [Dokument elektroniczny]

Autorzy: M. Jaguszewski, MARCIN FIJAŁKOWSKI, R. Nowak, PIOTR CZAPIEWSKI, J.-R. Ghadri, C. Templin, ANDRZEJ RYNKIEWICZ.

Źródło: *Eur. Heart J.* 2012; vol. 33, nr 8, s. 1027

ISSN: 0195-668X

Uwagi: Dostępny w Internecie: <http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/early/2012/03/12/eurheartj.ehs054.full.pdf+html> [dostęp: 22.08.2012]

Charakt. formalna: ARZ

Język publikacji: ENG

Afilacja GUMed

Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 14.097

Punktacja ministerstwa: 45.000

Nr opisu: 0000077109

Tytuł oryginalny: Recanalization of isolated chronic total occlusions in patients with stable angina

Autorzy: Miłosz Jaguszewski, Radosław Tarasński, MARCIN FIJAŁKOWSKI, EMILIA MASIEWICZ, Witold Dubaniewicz, C. Templin, ANDRZEJ KOPROWSKI, DARIUSZ CIEĆWIERZ, B. K. Nallamothu, ANDRZEJ RYNKIEWICZ.

Źródło: *Int. J. Cardiol.* 2013; vol. 167, nr 4, s. 1542-1546, bibliogr. 18 poz., streszcz. ang.

ISSN: 0167-5273

Angielskie hasła przedmiotowe:

- chronic total occlusion
- recanalization
- coronary intervention
- single-vessel disease

Charakt. formalna: ARZ

Charakt. merytoryczna: ORG

Język publikacji: ENG

Afilacja GUMed

Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 6.175

Punktacja ministerstwa: 35.000

DOI: [10.1016/j.ijcard.2012.04.097](https://doi.org/10.1016/j.ijcard.2012.04.097)

Il. 7. Różny zapis imienia i nazwiska tego samego autora („Miłosz Jaguszewski”) występujący w bazie Bibliografia GUMed.

Zasada IV: Jedna charakterystyka publikacji: charakterystyka formalna

Do momentu eksportu danych do PBN-S w bazie Bibliografia GUMed funkcjonowała tylko jedna charakterystyka publikacji (inaczej „typ publikacji”) – formalna, np. „artykuł w czasopiśmie polskim”, „artykuł w czasopiśmie zagranicznym” „doktorat”, „list do/od redakcji”, „komentarz”.

Zmiana: Dodanie dwóch charakterystyk publikacji: charakterystyka merytoryczny oraz cecha publikacji PBN

W opisach wszystkich prac pełnotekstowych opublikowanych od 2013 roku wprowadzono w bazie Bibliografia GUMed nową charakterystykę (typ) publikacji: charakterystykę merytoryczną, mającą ułatwić przypisanie publikacji cechy publikacji PBN⁹ (tab. 2 i 3).

Wprowadzając charakterystykę merytoryczną, starano się, aby lista możliwych do wyboru terminów była jak najmniej rozbudowana. Z tego też powodu nie wszystkie cechy publikacji obowiązujące w PBN-ie, jak np. „komunikat o wynikach badań”, mają swoje odpowiedniki w charakterystyce merytorycznej w bazie Bibliografia GUMed, ani nie wszystkie cechy publikacji PBN są w niej stosowane. Do bazy Bibliografia GUMed wprowadzono następujące merytoryczne typy publikacji:

- encyklopedia, słownik, leksykon;
- inne;
- książka streszczeń;
- monografia naukowa;
- podręcznik;
- praca kazuistyczna;
- praca oryginalna;
- praca pogładowa/przeglądowa; e praca popularnonaukowa;
- raport, ekspertyza;
- wytyczne, zalecenia.

⁹ Trudności z dopasowaniem typów publikacji obowiązujących w bazie Bibliografia GUMed do cech publikacji obowiązujących w PBN-ie wynikały przede wszystkim z faktu, że te ostatnie nie zostały wprowadzone konsekwentnie. Na przykład w zakładce „Książka” brakuje cechy „wytyczne”, która jest w zakładce „Artykuł” (wy-tyczne lub zalecenia wydane jako druki zwarte nie są wcale rzadkimi publikacjami). W zakładce „Artykuł” brakuje z kolei cechy „raport” (nierzadkie są prace określane jako raporty, a będące publikacjami w czasopismach), w zakładce „Rozdział” zaś cechy „podręcznik, skrypt”, obecnej tylko w zakładce „Książka”.

W niektórych przypadkach wybór typu merytorycznego sprawiał trudność, ponieważ cechy PBN zostały określone zarówno na podstawie merytorycznych kryteriów tekstu (np. „oryginalny artykuł naukowy”, „monografia naukowa”), jak i formalnych („rozdział w książce”, „tekst w antologii”).

Charakterystyka formalna	Charakterystyka merytoryczna	Cecha PBN
artykuł w czasopiśmie polskim artykuł w czasopiśmie zagranicznym list do/od redakcji komentarz	praca oryginalna	original-article= Oryginalny artykuł naukowy
	praca pogładowa / przeglądowa	review-article= Artykuł przeglądowy
	praca kazuistyczna	case study= Studium przypadku
	praca popularnonaukowa	popular-science-article= Artykuł popularnonaukowy
	wytyczne, zalecenia	guidelines= Wytyczne/zalecenia
książka redakcja książki habilitacja	monografia naukowa	scholarly-monograph= Monografia naukowa
książka redakcja książki	praca popularnonaukowa	popular-science-book= Książka popularnonaukowa
skrypt książka redakcja książki	podręcznik	scholarly-textbook= Podręcznik akademicki/skrypt
rozdział w książce polskie referaty zjazdowe zagraniczne referaty zjazdowe	monografia naukowa	chapter-in-a-book= Rozdział w książce
rozdział w książce	podręcznik praca popularno-naukowa	chapter-in-a-book= Rozdział w książce
rozdział w skrypcie		chapter-in-a-book= Rozdział w książce

Tab. 2. Relacje między typami publikacji w bazie Bibliografia GUMed.

Wprowadzenie charakterystyki merytorycznej ułatwiło sporządzanie różnego typu wykazów wymagających np. wyodrębnienia publikacji oryginalnych czy popularnonaukowych. Jednocześnie nierzadko stwarza trudności podczas klasyfikowania opisywanych publikacji, zwłaszcza w przypadkach niejednoznacznych (np. publikacja znajdująca się w dziale nieoznaczonym przez czasopismo, a mająca w tytule: „opis przypadku i przegląd piśmiennictwa”).

Zasada V: Brak informacji o otwartym dostępie do publikacji

Zmiana: Uzupełnienie informacji o otwartym dostępie do publikacji

W opisach wszystkich publikacji pełnotekstowych od 2013 roku wyeksportowanych do PBN-S wprowadzono informacje o otwartym dostępie do publikacji lub o jego braku. Gromadzenie danych dotyczących otwartego dostępu wymagało i wymaga dużego nakładu pracy przede wszystkim z powodu częstego braku informacji o takim dostępie i zmienności samych danych. Problemy z ustaleniem wymaganych danych w tym zakresie wynikają z:

1. braku informacji o otwartym dostępie na stronie czasopisma lub wydawcy (publikacja jest „po prostu” dostępna);
2. braku informacji o typie licencji, na której publikacja jest udostępniona;
3. zmiany sposobu udostępniania pracy wynikającej z polityki wydawniczej wydawnictwa – wolny dostęp do publikacji następuje dopiero po określonym czasie (tzw. embargo);
4. konieczności ustalenia czasu trwania embarga na dostęp do publikacji, także w przypadku, kiedy informacja ta nie jest dostępna na stronie czasopisma;
5. zmiany sposobu udostępniania publikacji z dostępu płatnego na dostęp otwarty wynikającej ze zmiany polityki wydawniczej czasopisma lub zmiany wydawcy;
6. zmiany licencji, na której wydawnictwo udostępnia publikacje.

Zmienność danych dotyczących otwartego dostępu wiąże się z koniecznością monitorowania tych zmian i ewentualnej aktualizacji informacji (tak w bazie Bibliografia GUMed, jak i przekazanych w sprawozdaniach rekordach).

Zasada VI: Niepodawanie adresu URL publikacji

Do momentu eksportu danych do PBN-S obligatoryjnie o adres URL w Bibliografii GUMed były uzupełniane jedynie opisy publikacji elektronicznych. Adres ten był najczęściej wpisywany w polu uwag, z każdorazowo podaną datą dostępu. Opisy publikacji pełnotekstowych były natomiast uzupełniane od 2012 roku o identyfikator DOI, jeśli takowy został im nadany.

Zmiana: Uzupełnienie adresu URL

W opisach wszystkich prac pełnotekstowych od 2013 roku, wyeksportowanych do PBN-S, dostępnych w Internecie w dostępie płatnym bądź niepłatnym, bez przypisanego numeru DOI, został uzupełniony adres URL. W publikacjach, w których znajdował się w polu uwag, został on przeniesiony do osobnego pola, aby informacja ta mogła zostać wyeksportowana do PBN-S.

Inne zmiany dokonane w bazie Bibliografia GUMed:

Wprowadzenie nowej charakterystyki formalnej „hasło słownikowe”

Wprowadzono – od 2013 roku – nową charakterystykę formalną „hasło słownikowe” dla prac pełnotekstowych, aby publikacje będące hasłami w encyklopediach, leksykonach bądź słownikach, do tej pory w bazie Bibliografia GUMed rejestrowane jako „rozdział w książce”, dopasować do obowiązującego w PBN-ie typu publikacji „hasło rzeczowe”.

Zmiana sposobu zapisu objętości elektronicznych dokumentów niesamodzielnych wydawniczo

W opisach publikacji od 2013 roku zmieniono sposób zapisu objętości elektronicznych dokumentów niesamodzielnych wydawniczo z liczby stron na zakres stron (z „6 s.” na: „s. 1-6”). W fazie testowania mechanizmu eksportowania danych do PBN-S okazało się, że system nie przyjmuje zapisu objętości wydawniczej wyrażonej inaczej niż jako zakres stron podanych cyframi arabskimi (później mechanizm ten pod wpływem nacisku użytkowników Modułu Sprawozdawczego, został zmodyfikowany).

Wprowadzenie do bazy informacji o objętości monografii naukowych i rozdziałów

Informacje o objętości wydawniczej monografii naukowych i rozdziałów były gromadzone poza bazą Bibliografia GUMed. W wyniku konieczności podawania tych informacji w sprawozdaniach do PBN-S dane te zostały wprowadzone do opisów wszystkich monografii naukowych i rozdziałów z lat 2013-2015, którym w bazie zostały przypisane punkty ministerialne.

Bilans reorganizacji bazy Bibliografia GUMed

Koszty i straty

Konieczność gromadzenia danych wymaganych przez MNiSW wymusiło decyzję o zmianie filozofii prowadzenia bazy Bibliografia GUMed, co było najpoważniejszą ingerencją w zasady tworzenia opisów i indeksów od momentu jej założenia. Reorganizacja bazy wiązała się z koniecznością wielokrotnego zmieniania, zarówno w niej, jak i – w niektórych przypadkach – w PBN-S, tych samych rekordów. Wymagała także wyszukania i uzupełnienia danych o tej pory niegromadzonych (jak imiona autorów niezatrudnionych afiliujących się do uczelni czy informacje dotyczące otwartego dostępu do publikacji). Niezbędne okazało się również wprowadzenie nowych jednostek organizacyjnych, nowej charakterystyki formalnej oraz nowego typu innych charakterystyk – charakterystyki merytorycznej oraz cech publikacji PBN. Modyfikacje te wiązały się z dodatkowym nakładem pracy, który wpłynął dezorganizująco na pracę bieżącą Pracowni Bibliograficznej, a także wymagały pomocy innych pracowników biblioteki.

Zmienione zasady wprowadzania do bazy Bibliografii GUMed opisów publikacji spowodowały znaczne wydłużenie czasu ich rejestracji, dwukrotne zwiększenie liczby jednostek organizacyjnych i w związku z tym znaczne rozbudowanie indeksu jednostek oraz, co najbardziej dotkliwie, niejednorodność opisów publikacji.

Obecnie (czerwiec 2016) zgromadzone opisy dorobku publikacyjnego pracowników i doktorantów GUMed w PBN-S nie są w żaden sposób wykorzystywane przez uczelnię, ponieważ ani Moduł Sprawozdawczy, ani część repozytoryjna PBN-u nie są wyposażone w funkcjonalności, które umożliwiłyby filtrowanie publikacji i ich analizę bibliometryczną na takim poziomie, na jakim umożliwia to baza Bibliografia GUMed.

Zyski

Dzięki modyfikacjom wprowadzonym do bazy Bibliografia GUMed oraz sprawnemu jej przystosowywaniu przez twórców oprogramowania Expertus do nowych potrzeb i wymogów PBN-u, możliwy stał się szybki i sprawny eksport opisów publikacji do PBN-S, w określonym przez MNiSW terminie. Rozszerzył się także zakres danych gromadzonych w bazie, m.in. o charakterystykę merytoryczną, informacje o wolnym dostępie do publikacji oraz adresy URL dokumentów dostępnych w Internecie. Wprowadzone zmiany spowodowały również pojawienie się nowych kryteriów wyszukiwawczych, takich jak charakterystyka merytoryczna i nowa charakterystyka formalna „hasło słownikowe”, jak i wyodrębnienie od 2013 roku dorobku publikacyjnego doktorantów.

Zakończenie

Bibliotekarze zatrudnieni w Pracowni Bibliograficznej BG GUMed już od 2013 roku śledzili wszystkie informacje dotyczące PBN. W okresie poprzedzającym złożenie sprawozdania bardzo aktywnie uczestniczyli w dialogu z przedstawicielami środowiska oraz operatorem PBN-u na temat funkcjonowania systemu. Wysłali do twórców bazy ponad 80 zapytań i sugestii dotyczących jej poprawnego działania. Mimo niełatwego kontaktu z pracownikami Index Copernicus, starali się na bieżąco wyjaśniać wszystkie niejasności programu. Ostatecznie do Modułu Sprawozdawczego wyeksportowano ok. 3000 rekordów, poprawiono w bazie 1200 pozycji w indeksach autorskich, zmieniono i uzupełniono ok. 2700 rekordów o informacje wymagane przez MNiSW, znaczną część z nich poprawiano dwukrotnie, osobno w bazie i osobno w PBN-S.

Dostosowanie bazy Bibliografia GUMed do wymogów PBN, tak „by wilk (PBN) był syty i owca (baza) cała”, a pracownicy Pracowni Bibliograficznej „nie zginęli”, wprowadzając w krótkim okresie liczne zmiany w tysiącach rekordów i na bieżąco reagując na zmiany w systemie, było ogromnym wyzwaniem. Mimo ciągłych zmian w PBN-S i nieustannego poczucia niestabilności, mamy nadzieję, że było wyzwaniem jednak potrzebnym i pozytywnie skutkującym przy kategoryzacji w 2017 roku.